חלץ לאחיות. שתי אחיות שנפלו לפניו משני אחים וכל אחת צרתה עמה וחלץ לאחיות לא נפטרו צרותיהן הואיל ואי בעי לייבומי לא מצי אלא יחלוץ לצרות ויפטרו אחיות. ואע"ג דלצרות נמי אי הוה בעי לא הוה מיימם מיהו קל איסורם משל אחיות הלכך אף חליצתם משובחת משל אחיות והכי מפרש לקמן: **כיון דקיימא חליצה דשמעון חליצה כשרה.** לחלוץ לשניה שהוא לא חלץ לראשונה: **חלץ לה ראובן חליצה פסולה.** בתמיה. ראובן שחלץ לראשונה והיא הך אחות חליצתו ולא חליצה מעליא היא כדשמעון דזיקה גרידתא היא: **אחמצעית.** כלומר השלישית שהיא על שניהן אחות חליצה ושניהן זיין בה וקסבר חליצה פסולה אין צריכה לחזור על כל האחין: **כיון דרובה גביה.** שהמולך לשלישית חלץ לב': **למיפטר צרה.** כדקתמרי' לא נפטרו צרות: **אבל מיפטרא נפשה פטרה.** בחליצה דכל דהו הלכך אחד מולך לג' היכא דליכא צרות בהדייהו: **לבעלת הגט.** ב' יבמות מאת אחד ונתן יבם גט לאחת מהן שוב אין חליצתה הוגנת כל כך דקלישא זיקתה ואם חלץ לה לא נפטרה צרה: **חלץ לבעלת מאמר.** עשה מאמר באחת מנשי אחיו המת ואח"כ חלץ לה לא נפטרה צרה שחליצה זו אינה פוטרת לגמרי שעדיין צריכה גט למאמרו כדתנן בפרק ר"ג (לקמן דף נ.) עשה מאמר וחלץ צריכה הימנו גט. ואע"ג דיהיב לה גט אחר דחלץ לה הוא דמהניא אבל צרתה צריכה חליצה אבל חלץ לצרה נפטרה בעלת מאמר מחליצה ואינה צריכה אלא גט למאמרו: **דהויא אחות אשה בזיקה.** ואי הוה בעי לייבומי לא מצי ולהכי גריעה חליצתה: **לצרות נמי.** הא צרת אחות זקוקה היא ואסירא לייבומי דצרה במקום ערוה קיימת: **והאמר שמואל כו'.** בפ"ב: **אי הכי.** דאין זיקה חלץ לאחיות שחליצה הוגנת היא: **כשלמא צרה דרחל.** דחליצה בחמרונה לא תפטר דחליצה דרחל גרועה הואי דאי בעי לייבומי לא מצי ולהכי דאחות חליצתו היא: **אלא צרה דלאה דיפטר.** דחליצת לאה כשרה היא דאי הוה בעי מצי לייבומי: **צרות למא.** כלומר כל היכא דמיתרמי כה"ג לא נפטרו צרות של אחרונה: **אי הכי.** דצרות דקתמר שמואל בצרה דרחל שחלצה בחמרונה קתמר: **חלץ לצרות נפטרו אחיות.** בתמיה. דכי חלץ לצרת אחות החליצה נפטרה אחות החליצה: **אצרה דרחל מי מיפטרא.** אחליצה דצרה מי מיפטרה רחל: **והא תנן.** בהחולץ: **אסור אדם בצרת קרובת חלוצתו.** ואפילו לא היתה מאחיו אלא מנכרי ועשאה התם מפרש. והכא נמי אי הוה בעי לייבומי לא מצי: **הפחיל באחיות.** שחלץ לאלה לא יגמור בצרות לא פטרה חליצת צרה דרחל את רחל: **דתנן אסור אדם כו'.** וכ"ש דלא יגמור באחיות דחליצת רחל לא מיפטרה צרה דלאו חליצה מעליתא היא לאחות חלוצתו היא אלא שתיהן צריכות חליצה: **הפחיל בצרות.** שחלץ לצרת לאה: **יגמור אף באחיות.** אם רצה לחלוץ לרחל נפטרה צרתה ואע"ג דרחל קרובת לאה שהיא צרת חלוצתו לא גריע בהכי דתנן מותר אדם בקרובת צרת חלוצתו וה"ג כיון דאין לייבומי לרחל מיימם וכל שכן גמר בצרת רחל ולא ברחל [ט]דשמיתא מילתא טפי: **לעולם.** כדאמר שמואל בריש חלץ לאחיות לא נפטרו צרות משום דיש זיקה וחליצת האחיות גרועה ואפילו צרת לאה לא מיפטרה חלץ לצרות נפטרו אחיות החליצתן משובחות משל אחיות. ודקשיא לך הויא צרת אחות אשה בזיקה והוא כי אחות זקוקה גופה לא היא משום דלא אגמא אחות אשה זקוקה לשוויי צרה כערוה ולא גזרו חכמים אלא באחות זקוקה: **הצרות לאחין.** ואפילו צרת אחות אשה שרי לייבומי וכ"ש צרת אחות זקוקה: **אי הכי.** אמאי תני חלץ יבומי נמי תתיבם הצרה:

בעלת

מאי אחד חולץ לבולן דקאמר אאמצעית. תימה דלקמן מסקינן דשמואל התחיל ולא התחיל קאמר והתחיל באחיות לא יגמור בצרות ולא מיפטרא רחל בחליצת צרתה וכ"ש היכא דשניהן שוין דבעינן חליצה מתרוייהו דלהאי טיעוה לא מפלגינן בין מיפטר נפשה למיפטר צרה ואכ"ו דהכא דמפרש לקמן דשמואל התחיל ולא התחיל קאמר סבר כשיעוה דבקמוך דמפלגינן בין מיפטר נפשה למיפטר צרה ושיעוה דהכא דאחד חולץ לבולן אאמצעית סבר כרב אשי דאמר לקמן לא אגמא זיקה לשוויי צרה כערוה וחליצת צרות הויא חליצה כשרה ולהכי חלץ לאחיות לא נפטרו צרות אבל מיפטרא נפשה פטרה גופא אמר שמואל חלץ לאחיות לא נפטרו צרות לצרות נפטרו אחיות [ח]חלץ לבעלת הגט לא נפטרה צרה לצרה נפטרה בעלת הגט [ט]חלץ לבעלת המאמר לא נפטרה צרה לצרה נפטרה בעלת מאמר מאי שנא לאחיות דלא נפטרו צרות דהויא [י] לו אחות אשה בזיקה חלץ לצרות נמי לא ליפטרו אחיות דהויא להו צרות אחות אשה בזיקה קסבר שמואל אין זיקה [יא]והא אמר שמואל יש זיקה לדברי האומר אין זיקה קאמר אי הכי חלץ לאחיות אמאי לא נפטרו צרות בשלמא צרה דרחל לא תיפטר דכיון דחלץ לה ללאה והדר חלץ לרחל הויא לה חליצה דרחל חליצה פסולה אלא צרה דלאה תיפטר מאי לא נפטרו צרות נמי דקאמר אצרה דרחל והא צרות קאמר צרות דעלמא אי הכי חלץ לצרות נפטרו אחיות ואצרת רחל מי מיפטרא והא תנן [יב]אסור אדם בצרת קרובת חלוצתו שמואל נמי התחיל ולא התחיל קאמר התחיל באחיות לא יגמור בצרות דתנן אסור אדם בצרת קרובת חלוצתו התחיל בצרות יגמור אף באחיות דתנן [יג]מותר אדם בקרובת צרת חלוצתו רב אשי אמר לעולם כדקאמרת ומשום דלא אלימא זיקה לשויי לצרה כערוה תניא כוותיה דרב אשי חלץ לאחיות לא נפטרו צרות הא לצרות נפטרו אחיות מאי טעמא לאו משום דקסבר יש זיקה ולא אלימא זיקה לשוייה לצרה כערוה א"ר אבא בר ממל הא מני ב"ש היא דתנן [יד]בית שמאי מתירין הצרות לאחין אי הכי יבומי נמי תתייבם כרבי יוחנן בן נורי דאמר [טו]בואו ונתקן להם לצרות שיהו חולצות ולא מתייבמות והאמר מר [טז]לא הספיקו לגמור את הדבר עד שנטרפה השעה אמר רב נחמן בר יצחק אחריו חזרו ותקנו: איבעיא להו

בעלת

[א]חלץ לאחיות לא נפטרו צרות היכא דקיימא חליצה דשמעון חליצה כשרה חליץ לה ראובן חליצה פסולה מאי אחד חולץ לבולן נמי דקאמר אאמצעית והא כולן קאמר כיון דרובה גביה קרי ליה כולן ואיבעית אימא כי קאמר שמואל חליצה מעליא בעינן [ב]ה"מ למיפטר צרתה אבל מיפטרא נפשה פטרה גופא אמר שמואל חלץ לאחיות לא נפטרו צרות לצרות נפטרו אחיות [ג]חלץ לבעלת הגט לא נפטרה צרה לצרה נפטרה בעלת הגט [ד]חלץ לבעלת המאמר לא נפטרה צרה לצרה נפטרה בעלת מאמר מאי שנא לאחיות דלא נפטרו צרות דהויא [ה] לו אחות אשה בזיקה חלץ לצרות נמי לא ליפטרו אחיות דהויא להו צרות אחות אשה בזיקה קסבר שמואל אין זיקה [ו]והא אמר שמואל יש זיקה לדברי האומר אין זיקה קאמר אי הכי חלץ לאחיות אמאי לא נפטרו צרות בשלמא צרה דרחל לא תיפטר דכיון דחלץ לה ללאה והדר חלץ לרחל הויא לה חליצה דרחל חליצה פסולה אלא צרה דלאה תיפטר מאי לא נפטרו צרות נמי דקאמר אצרה דרחל והא צרות קאמר צרות דעלמא אי הכי חלץ לצרות נפטרו אחיות ואצרת רחל מי מיפטרא והא תנן [ז]אסור אדם בצרת קרובת חלוצתו שמואל נמי התחיל ולא התחיל קאמר התחיל באחיות לא יגמור בצרות דתנן אסור אדם בצרת קרובת חלוצתו התחיל בצרות יגמור אף באחיות דתנן [ח]מותר אדם בקרובת צרת חלוצתו רב אשי אמר לעולם כדקאמרת ומשום דלא אלימא זיקה לשוויי לצרה כערוה תניא כוותיה דרב אשי חלץ לאחיות לא נפטרו צרות הא לצרות נפטרו אחיות מאי טעמא לאו משום דקסבר יש זיקה ולא אלימא זיקה לשוייה לצרה כערוה א"ר אבא בר ממל הא מני ב"ש היא דתנן [ט]בית שמאי מתירין הצרות לאחין אי הכי יבומי נמי תתייבם כרבי יוחנן בן נורי דאמר [י]בואו ונתקן להם לצרות שיהו חולצות ולא מתייבמות והאמר מר [יא]לא הספיקו לגמור את הדבר עד שנטרפה השעה אמר רב נחמן בר יצחק אחריו חזרו ותקנו: איבעיא להו

בעלת

לעיל ואע"ג דקודם שחלץ לצרת לאה כבר נאסרה רחל ושמואל סבר בהחולץ (לקמן ל' מ:) כיון שנאסרה עליו שעה אחת נאסרה עולמית מכל מקום הוי חליצת רחל חליצה כשרה כיון דעכשיו אינה אחות זקוקתו ואינה אסורה אלא משום שנאסרה עליו כבר:

תניא כוותיה דרב אשי. מברייתא לא שייך למימר דהתחיל ולא התחיל קאמר דא"כ הוה ליה לפרושי הכי בהדיא אבל שמואל דאיירי נמי בבעלת הגט ובעלת מאמר נקט לשון השוה בכולן: **א"ה** יבומי נמי תתייבם. וא"ת אין ה"נ ומ"מ נקט חליצה לאשמועינן דחליצה פסולה אינה פוטרת כמו שמואל לגישנא דהתחיל ולא התחיל ה"מ למינקט יבום וי"ל דשמואל לא נקט יבום משום דמתני' היא מותר אדם בקרובת כו' אבל ברייתא ה"ל למנקט יבום דעדיפא טפי אי נמי לשמעינן תרוייהו:

אחריו חזרו ותקנו. דתוק לומר כן משום דלא מסתבר ליה למימר דלא אגמא זיקה לשוויי לצרה כערוה:

בעלת

מאי אחד חולץ לבולן דקאמר אאמצעית. תימה דלקמן מסקינן דשמואל התחיל ולא התחיל קאמר והתחיל באחיות לא יגמור בצרות ולא מיפטרא רחל בחליצת צרתה וכ"ש היכא דשניהן שוין דבעינן חליצה מתרוייהו דלהאי טיעוה לא מפלגינן בין מיפטר נפשה למיפטר צרה ואכ"ו דהכא דמפרש לקמן דשמואל התחיל ולא התחיל קאמר סבר כשיעוה דבקמוך דמפלגינן בין מיפטר נפשה למיפטר צרה ושיעוה דהכא דאחד חולץ לבולן אאמצעית סבר כרב אשי דאמר לקמן לא אגמא זיקה לשוויי צרה כערוה וחליצת צרות הויא חליצה כשרה ולהכי חלץ לאחיות לא נפטרו צרות אבל מיפטרא נפשה פטרה גופא אמר שמואל חלץ לאחיות לא נפטרו צרות לצרות נפטרו אחיות [ח]חלץ לבעלת הגט לא נפטרה צרה לצרה נפטרה בעלת הגט [ט]חלץ לבעלת המאמר לא נפטרה צרה לצרה נפטרה בעלת מאמר מאי שנא לאחיות דלא נפטרו צרות דהויא [י] לו אחות אשה בזיקה חלץ לצרות נמי לא ליפטרו אחיות דהויא להו צרות אחות אשה בזיקה קסבר שמואל אין זיקה [יא]והא אמר שמואל יש זיקה לדברי האומר אין זיקה קאמר אי הכי חלץ לאחיות אמאי לא נפטרו צרות בשלמא צרה דרחל לא תיפטר דכיון דחלץ לה ללאה והדר חלץ לרחל הויא לה חליצה דרחל חליצה פסולה אלא צרה דלאה תיפטר מאי לא נפטרו צרות נמי דקאמר אצרה דרחל והא צרות קאמר צרות דעלמא אי הכי חלץ לצרות נפטרו אחיות ואצרת רחל מי מיפטרא והא תנן [ז]אסור אדם בצרת קרובת חלוצתו שמואל נמי התחיל ולא התחיל קאמר התחיל באחיות לא יגמור בצרות דתנן אסור אדם בצרת קרובת חלוצתו התחיל בצרות יגמור אף באחיות דתנן [ח]מותר אדם בקרובת צרת חלוצתו רב אשי אמר לעולם כדקאמרת ומשום דלא אלימא זיקה לשוויי לצרה כערוה תניא כוותיה דרב אשי חלץ לאחיות לא נפטרו צרות הא לצרות נפטרו אחיות מאי טעמא לאו משום דקסבר יש זיקה ולא אלימא זיקה לשוייה לצרה כערוה א"ר אבא בר ממל הא מני ב"ש היא דתנן [ט]בית שמאי מתירין הצרות לאחין אי הכי יבומי נמי תתייבם כרבי יוחנן בן נורי דאמר [י]בואו ונתקן להם לצרות שיהו חולצות ולא מתייבמות והאמר מר [יא]לא הספיקו לגמור את הדבר עד שנטרפה השעה אמר רב נחמן בר יצחק אחריו חזרו ותקנו: איבעיא להו

בעלת

מסורת הש"ס

א) לקמן נח., כ) לקמן נב., ג) לעיל יח:, ד) לקמן מ:, ה) שם, ו) לעיל יב, עדיות פ"ד מ"ח (לעיל ט.), ז) (לעיל יג: יד:), ח) (לעיל טו.), ט) דשמיתא,

הגהות הב"ח

(א) נב' דהויא לה לאחות אשה: (ב) תוס' ד"ה שמואל וכו' נפטרו צרות אלא שמואל כל"ל ותיכף אחיות נמתק:

מוסף רש"י

חלץ לבעלת הגט לא נפטרה צרה. נפלו לפניו שתי יבמות ונתן גט לאחת מהן ואחר כך חלץ לה לא נפטרה צרתה, משום דקלישא זיקתה ולא אלימא חליצה לאסקוטי זיקה אלימתא דצרתה (לקמן נא:). חלץ לבעלת המאמר לא נפטרה צרה. דכיון דנטי גט למאמרי לא הויא חליצה מעליתא לאסקוטי זיקה דתכרתה (לקמן נז:). אסור אדם בצרת קרובת חלוצתו. דאוכן חלץ לנלאה ורחל נשואה לנכרי, אסורה הצרה ומת הנכרי, אסורה הצרה לראובן ויעמדת מפרש בגמרא (לקמן נ:). מותר אדם בקרובת צרת חלוצתו. ולא אמרינן צרה כחליצה, אסור בקרובתה (שם). בית שמאי מתירין הצרות לאחין. מתירים צרת ערוה לאחיינם לאחיו, דלעיל (לעיל יג.). בואו ונתקן להם לצרות. העליות (לעיל יג.) שיהו חולצות. ויעשו לשון הכשר לנדרי הכל (לעיל טו.).

עין משפט נר מצוה

ה א מיי' פ"ז מהלכות יבום הל' ט סמג עשין לח טיש"ע אה"ע סימן קנ סעיף יח יח וסימן קכד סעיף ח:
ו ב מיי' שם פ"ה הל' יב סמג שם טיש"ע שם סימן קנ סעיף יט ועי' שם בטור וכנ"י:
ז ג מיי' שם (פ"ה הל' טו) יט"ו הלכה כ טיש"ע שם סי' קסב סעיף ה:
ח ד מיי' שם פ"ה הל' יב טיש"ע שם סי' קנ סעיף יח:

תוספות ישנים

לדברי האומר אין זיקה וא"ת אמאי חלץ לבעלת הגט לא נפטרה צרה הא אמרינן לקמן דיב דלמ"ד אין זיקה חלץ לבעלת הגט נפטרה צרה. וי"ל דהך דלקמן מיירי לפי מסקנא דהכא דסבר שמואל יש זיקה ולכך לא נפטרה צרה. עוד פי' הר"ם דלפ"ד מי נמי אמרינן הכא דשמואל איירי אף לדברי האומר אין זיקה הייני דזיקה דשם בעלתה דחלץ לאחיות אבל אפי' דקאמר חלץ לבעלת הגט לא נפטרה צרה מייר (דזיקה) למ"ד יש זיקה. ואפי' דנקט מלתא דתמיה. י"ל דרישא אשמעינן הדוסא דאע"ג דאין זיקה מ"מ חלץ לאחיות לא נפטרו צרות אע"ג דשאר חליצה פסולה פטרה למ"ד אין זיקה פסול לאחיות תמיר טפי וסיפא אשמעינן דלמ"ד יש זיקה חלץ לבעלת הגט לא נפטרה צרה אע"ג דשאר חליצה פסולה פטרה הייני דזיקה למ"ד אין זיקה אבל למ"ד יש זיקה לא פטרה:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com